

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Oliverii Florentii Waterloop Congreg. Oratorii B. Mariae
Aspricol. Presbyteri Monita Spiritvalia Et Moralia
Tetrastichis distincta**

Waterloop, Oliverius F.

Antverpiae, 1657

Titulus IX. Lectio sacra.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9689

Laudes DEO canit Angelus,
Et erubescit: tun' piger,
Expers pudoris ambulans,
Et vanitate diffusus?

Quâ luce, quâ licet, sacram
Rem negligis, hac te gaudio,
Te pace privas pectoris,
Te luce mentis exuis.

15. Moderata durant: tedium
Operæ parit, quod fit nimis.
Quæ pauca mentem nutriunt,
Cumulata lædunt fercula.

Precationum plurima
Qui lectione debile
Cerebrum gravant, post tedium
Victi inchoata deserunt.

Est ergo alenda pauculis
Exercitationibus,
Paucisque lectionibus,
Quæ mentis est oratio.

Lectio sacra.

1. **C**onsulta quisquis hæc legis,
Ne, ceu vetusta, despice:
Sunt multa, si non omnia,
Novè repexa, vel nova.

Seu cuncta displicent nova,
Nova sola seu placent tibi;
Tu te esse stultus invidum,
Vel invidus stultum probas.

Hæc sensa de veteri situ
Sunt hausta priscorum Patrum,
Et digna condiri novè,
Vt mente condantur nova.

Quod imperitus verterit
Vicio, peritus gloriæ;
Antiquitatis hæc nova
Ditat penus tetrasticha.

2. Præscripta Sanctorum lege;
Antiqua discas, & nova:
Hoc fonte ut omnes hauriant,
Totas opes nemo eruet.

Veterum Patrum sententiis
Plenissimam debes fidem:
Fuere sapientissimi,
Et, quod caput, sanctissimi.

Falli nequit sapientia;
Nec sanctitas vult fallere:
Haurere mente spiritum;
Scripsere quod mens hauserat.

Scripsere docti lumine,
Quod nescit artis vincula:
Dixere, quæ dabat loqui,
Vis inlatentis spiritus.

Æqui revulsis & boni
Repagulis, se regulæ,
Legique priscorum patrum,
Subducit error pertinax.

3. Haud scire cura, sed sequi,
Quæ gesta sanctorum legis.
Hinc, quod sapit, nectar bibe,
Iussâ valere paginâ.

Vt

Vt sancta cum fructu legas,
Abfit sciendi fervida
Cupido ; sit sedata mens ;
Quæ legeris bona , hæc velis.

Vix verba sacra, quæ legis,
Nisi diligas, intelliges :
Imitationis at labor,
An illa diligas, probet.

Audita sanctorum Patrum
Præcepta, fac ut sint tua:
Quod illa commendant opus
Vbi feceris , tua feceris.

Exempla Sanctorum vide;
Et quæ licet, quod assequi
Paucis datur, sequi stude.
Studuisse, fecisse est satis.

Vni DEO hæc felicitas
Tributa, posse quod velit :
Id velle, quod nôris bonum,
Possisque cum DEO, sat est.

Quod nunc habes, habe satis.
Meliora quando se offerent,
Ne sperne dona Numinis;
Sed hæc quietus accipe.

Fieri, satis sit, quod potest;
Benè quod nequit fieri, nega :
Haud æqua quisquis postulat,
Sibi vota denegat sua.

4. Tam densa sensu carmina
Quis absque clave intelligat ?
Non pauca multis qui sapit,
Sed multa paucis exprimit.

Fac, ut potes, quæ intelligis;
Intelliges, quæ non facis.
Hæc una clavis est, opus;
Intelligentiæ scopus.

Amœnitatis mater est
Molestia ; & pretiosior
Hic sensus est qui quaritur,
Inventus ut placeat magis.

Vt, quod bonum nescis, scias,
Opem DEUS dignam feret ;
Vbi quod bonum scis, feceris.
Fac nota, disces abdita.

5. Divinior Theologia
Salutis est scientia,
Doctrina, CHRISTI gratiæ
Vitaque verba continens.

Vis esse dives ? nil tibi
Sacris prius sit Litteris.
Has qui tenent, verè suas,
Et unicas habent opes.

Quo sacra sunt volumina
Dictata spiritu, hoc lege.
Quis ille ? caritatis est,
Et humilitatis spiritus.

Quisquis suorum sensum
Obtemperabit legibus;
Volvat, legat, quantum lubet,
Divina ; non intelliget.

Quicumque mundi legibus,
Et moribus morem gerit;
Volvat, legat quantum volet
Divina ; non intelliget.

E merce quisquis rem volet
Terrâ marique quærere ;
Volvat, legat quantum volet
Sacra scripta ; non intelliget.

Scientiæ famam sibi
Parare quisquis ambiat ;
Volvat, legat quantum volet
Sacra scripta ; non intelliget.

Oceanus est codex facer:
Agnellus hoc tranat mare,
Elephantas involvit salum,
Patent profunda parvulis.

Sacris arata paginis
Oracula, & voces DEI
Meditare, versa, amplectere,
Exosculare, suspice.

6. Vbi cor legentis cælitus
Mœrore sancto tangitur,
Claufo iuvabit codice
Hunc mentis ardorem sequi.

Vbi excitati spiritus
Deferbuit devotio;
Lectum volumen in manus
Resume, donec ardeas.

Perpende crebrò, quæ fuit
Prioris ævi sanctitas;
Aut quanta CHRISTUS, ut tuam
Noxam piaret, pertulit.

Meditare, cum menti placent,
Quæ CHRISTUS egit, aut tulit:
Nisi lecta cor plus afficit,
Vita antea cælitum.

Quid veritatem in Ethnicis
Vitamque libris quæritas?
Alit, docetque certius
Via, vita, CHRISTUS, veritas.

Tibi verba CHRISTI sint cibus,
Potus, quies, jucunditas,
Vnguenta, fontes, hortuli,
Amœnitas, vita, & salus.

Tibi vita CHRISTI sit quies;
Sint verba potus & cibus:
Exempla virtutum, hortuli,
Fontes, amœnitas, salus.

Sunt dulce solitudinis
Libelluli solatium:
Hos inter elige, & lege
Libellulorum Principem.

Pervolve scriptorum libros,
Et æstima, quorum libro
Inscripta vitæ nomina
S inchoantur litterâ.

Quis hoc, vel illud dixerit,
Referre ne magni putes:
Hoc diligenter inspice,
Quid hic vel ille dixerit.

Laudanda lauda: Numini
Quæ non probantur, despice:
Sectare prudens, quæ sacris
Exempla laudantur libris.

7. Vt lectionis optimæ
Provexit ardor plurimos;
Sic lectionis omissio
Putrescere ingenium facit.

Lege

Lege pauca plenis sensibus,
Iterumque lecta rumina:
Libri secundi lectio
Prioris est oblivio.

Varia, tumultuaria,
Vaga, curiosa lectio
Vires fatigat sensuum,
Acieque mentis dividit.

Pectus beabit æmulum
Parata librorum seges,
Vbi mentis impiger labor
Numerum legendo vicerit.

Dum dicta prudentum legis,
Versuque lecta dum ligas,
Lecta, & ligata dum facis,
Facis legenda posteris.

Qui mille versas carmina,
Versosque versus carminas;
Quando id potes, rogo ut velis
Hæc carminare carmina.

8. Cognata cælo pectora
Sine labe constanter gere:
Vt hoc agas, cordis cape
Oculis & auribus DEUM.

Voluit vetus sibi erui
Philosophus oculos, liberâ
Vt mente plura cerneret,
Vitiisque clauderet viam.

Optes carere, si sapias,
Oculis vtrisque & auribus;
Vt mente conspicias DEUM,
Et aure cordis audias.

Vtrisque lucis orbibus
Homerus orbis, Palladis
Facem, & lucernam vatibus,
Pictoribusque prætulit.

Si de te, Homere, fabula
Quæ fertur, haud est fabula;
Vidisse te qualem negat,
Tua Ilias lucem videt.

9. Vt mente concepias DEUM,
Vt cæcus esto, nil videns:
Vt surdus, & nil audiens:
Vt mutus, eloquens nihil.

Silentio ut discas loqui,
Vide, videns nihil, omnia;
Audi, audiens nihil, omnia;
Scias, sciens nihil, omnia.

Sit qualis, aut quantus DEUS,
Se scire quisquis jactitat,
Sapiens apud se desipit,
Nec mentis est compos bonæ.

Hoc scire, quod per te es nihil,
Quod à DEO, & propter DEUM
Es quidquid es; primum puta
Veræ caput scientiæ.

Non qualis es tu, sed quod est,
Id esse cogita DEUM,
Immobilem, immutabilem,
Semper parem, & similem sibi.

Hoc inveniri amat DEUS,
Quod te minus quæris loco:
DEUM invenire cum voles,
Hunc quære, quo non es loco.

Animi

Animi in supremo vertice
Sedet, agit occultus DEUS:
Hic regnat; hic referat tuis
Arcana sensa sensibus.

In te, quod ipse non capis,
Cessante te, facit DEUS:
Et sæpe quò sentis minùs,
Hòc ille plus, meliusque agit.

Contende te virtutibus
Ornare, sacrum adytum DEO;
Vt ipse sedem pectoris
In arce collocet tui.

Amantibus, sitientibus,
Petentibus, sui DEUS
Facit benignus copiam:
Se donat omni supplici.

Beatus ille ter, quater,
Quem veritas per se docet,
Non per figuras exteras,
Aut verba transeuntia.

DEUS, modo obscuro licet,
Tibi que nondum cognito,
Cordi tuo se strictius
Communicat, quam tu DEO.

Est unus, & simplex DEUS;
Corde invenitur simplici,
Est lumen, est amor DEUS;
Amoris oculo cernitur.

IESUS cor, & Rex cordium,
Amoris oculo, cor tuum
Vbique semper inspicit;
Cor tale, corde non vides.

Si Numinis purum jubar,
Ipsumque fontem luminis
Vis intueri; pulverem
Tenebrasque mentis ex cute.

Absente Sole, obscurior
Est aura: sic mens, gratiæ
Absente luce, vix foris
Videnda, vix intus, videt.

Quid mente volvas, quid velis,
Nolisse, discernas licet;
At pectoris fundum tui,
Apicemque mentis haud vides.

Culpam parentum cæcus es,
Capitalis heres criminis:
Fac lucis, ut videas, opus;
Oculis abibit cæcitas.

Dic, me mei ignorantia,
Deique cæcat; me gelu
Socordiae; mea me arguit,
Iugi igne digna, ignavia.

Rebus frequenter exteris
Renuntians, in te redi:
Mox pacis in centro sacrae
Externa cernes omnia.

In mentis arce quò magis
Vnitus & simplex eris:
Hòc plura, dono spiritus,
Et altiora intelliges.

10. Res magna Mens est; res loco
Ingens in angusto sita:
Hæc pura præsentis DEI
Imaginem in speculo videt.

Quid

Quid animus est? paucis habe:
Res clausa parvo maxima,
Quæ nuda lucem Numinis
Caliginosam in se videt.

Externa cur spectas homo,
Formasque laudas corporum?
An non, quod interioribus
Caret animus spectaculis?

Nisi mens careret intimo
Sui & DEI spectaculo,
Abire nesciret foras
Ad corporum spectacula.

Mens occupata mentium
Cælestium spectaculo,
Nullis movetur corporum
Terrestrium spectaculis.

Mens pura lucem Numinis
In se velut speculo videt:
Quæ noctuis lux officit,
Oculum capacem recreat.

Memoria plena Numine,
Mens veritate fulgida,
Cor caritate fervidum,
Faciem repræsentant DEI.

Vis intimi memor boni,
Mentis quietæ claritas,
Et cordis ardor ignei,
Speculantur & sapiunt DEUM.

Veri bonique cum decus,
Speciemque cernes auream,
Læto micabit in sinu
Speculum futuræ gloriæ.

Quam cæcus ille est, ô DEUS,
Qui non tuis in operibus
Pulchram tui speciem videt,
Super opus omne amabilem!

Turba. Solitudo.

I. **V**T mentis in silentio
Æterna contemples, tibi
Te vindica, & tumultibus
Negotiorum subtrahe.

Adfuesce solitudini;
Silentio Numen cole;
Turbâ procul, domi sedes
Sedata mens, sedes DEI.

Quæ pulchra vulgus æstimat,
Oculis & auribus nega.
Tecum mane: serva domi;
Sat ampla, quæ grata est domus.

Te quando dura non rapit
Negotiorum vis foras,
Mane domi: excursus frequens
Est mentis indicium vagæ.

Silentii tranquillitas
Ad alta mentem provocat:
Sed hanc tumultus præpedit,
Ne se sibi ipsa vindicet.

Vis mentis est divinior,
Cum per fenestras sensuum
Haud evagatur: hanc alit
Nox, solitudo, silentium.

T

Fuere